

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții*, inițiată de domnul deputat UDMR Benedek Zacharie împreună cu un grup de parlamentari UDMR, PSD, PNL, ALDE, USR, Independent (**Bp.161/2019, L 310/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, în scopul remedierii unor lacune legislative în domeniul consultanței în construcții, precizându-se că „*deși consultanța în construcții face parte din sistemul calității, consultanții nu figurează nici printre factorii implicați și nici printre cei care trebuie să-și asume responsabilități concrete în asigurarea calității în construcții*”.

II. Observații și propuneri

1. Considerăm oportună necesitatea clarificării responsabilităților consultanților în condițiile în care, chiar dacă aceștia nu sunt identificați specific ca factori implicați în procesul de proiectare și realizare a construcțiilor în conținutul formei actuale a *Legii nr. 10/1995*, aceștia nu doar că există în practică, dar au și atribuții stabilite prin alte acte normative, precum *Hotărârea Guvernului nr. 1/2018 pentru aprobarea condițiilor generale și specifice pentru anumite categorii de contracte de achiziție aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice*.

Totodată, *Legea nr. 10/1995* recunoaște deja existența acestui tip de activitate, întrucât art. 9 prevede introducerea în cadrul sistemului calității în construcții a certificării calificării tehnico-profesionale a operatorilor economici care prestează servicii de proiectare și/sau consultanță în construcții și asigurarea verificării execuției corecte a lucrărilor de construcții prin diriginți de specialitate sau operatori economici de consultanță specializați, pe tot parcursul lucrărilor.

Precizăm însă că era necesară definirea și stabilirea unor prevederi mai detaliate în acest sens, raportat inclusiv la acele acte normative la care fac referire și inițiatorii inițiativei legislative.

De asemenea, atât *Hotărârea Guvernului nr. 1/2018*, cât și contractele Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC), contracte utilizate și în România pentru anumite categorii de investiții, prezintă consultanții ca o autoritate independentă și imparțială, cu un rol amplu.

Adăugăm precizarea că, în lipsa unor prevederi specifice, aceștia nu își asumă concret nicio răspundere și nu există niciun mijloc de sancționare a acestora în baza *Legii nr. 10/1995*, aceste aspecte fiind stabilite în prezent doar prin contractele încheiate între părți.

Mai mult, în cadrul contractelor FIDIC este utilizată sintagma „*inginer consultant*”, dar acesta nu este o persoană fizică, ci o persoană juridică ce reunește mai multe tipuri de specialiști, care formează o echipă cu rol de administrator al contractului, atribuții de arbitru și mediator între părțile implicate.

Prerogativele inginerului consultant din contractele tip FIDIC se regăsesc în *Ordinul Ministrului Transporturilor și Infrastructurii nr. 1033/2011 pentru aprobarea condițiilor contractuale speciale privind contractele pentru echipamente și construcții, inclusiv proiectare, și cele*

privind contractele pentru construcții clădiri și lucrări ingineresti, proiectate de către beneficiar, ale Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC), pentru obiective de investiții din domeniul infrastructurii de transport cu metroul, finanțate din fonduri publice.

Inginerul consultant FIDIC monitorizează etapa de execuție, prin diriginți de specialitate sau agenți economici de consultanță, asigurându-se că antreprenorul își îndeplinește obligațiile conform contractului, scop în care poate transmite antreprenorului instrucțiuni scrise sau planșe suplimentare, necesare fie bunei executări a lucrărilor, fie remedierii unor eventuale defecțiuni/neconformități, urmând ca cel din urmă să respecte întocmai modificările și indicațiile primite de la inginerul consultant.

În cadrul contractelor FIDIC, atribuțiile inginerului consultant se referă și la emiterea unui certificat privind recepția lucrărilor și la autorizarea executării plăților către antreprenor în baza recepției finale.

În mod relativ similar, deși nu utilizează termenul de consultant, *Hotărârea Guvernului nr. 1/2018* stabilește ca aceste atribuții de mediere și de bună gestionare a contractului să fie realizate de supervizor, care este definit în acest act normativ ca fiind „operator economic sau echipă din cadrul Beneficiarului, desemnat de către Beneficiar. Supervizorul are atribuțiile tehnice, financiare și contractuale stabilite în Condițiile Contractuale. Supervizorul este nominalizat în Acordul Contractual sau notificat Antreprenorului potrivit prevederilor clauzei 5 [Supervizorul și reprezentantul Supervizorului], Supervizorul are în echipa sa diriginți de șantier autorizați, potrivit prevederilor Legii și orice alte persoane pentru îndeplinirea rolului său”.

Se constată așadar că, potrivit prevederilor legale și contractuale în vigoare, consultantul/supervizorul trebuie să dețină personal calificat pentru competențe tehnice, economice, juridice și de management și, totodată, că o parte din atribuțiile pe care acesta le are se regăsesc deja reglementate în sarcina altor factori identificați de *Legea nr. 10/1995*.

În consecință, considerăm că era necesar să se clarifice raportul dintre răspunderea individuală a specialiștilor autorizați/atestați conform legii - diriginți de șantier și verificali de proiecte care fac parte din colectivul de supervizare, și răspunderea persoanei juridice - prestator de servicii de consultanță.

Totodată, menționăm că se impun clarificări terminologice în vederea corectei identificări a răspunderilor, raportat la legislația anterior menționată, în prezent fiind utilizate pentru aceleași

colective/responsabilități din domeniul activităților de consultanță în domeniul construcțiilor mai multe sintagme - inginer consultant, supervizor, consultant de specialitate.

De asemenea, apreciem că era necesară identificarea unei sintagme, iar definiția să precizeze raporturile cu definițiile din alte acte normative.

În plus, era necesar să se clarifice ce tip de răspundere revine investitorului în situația în care acesta este obligat, conform prevederilor legale în vigoare, sau optează voluntar, în mod individual, să gestioneze contractul prin intermediul unui prestator de servicii de consultanță.

Având în vedere faptul că prin contractele FIDIC, utilizate în prezent în general pentru lucrările de infrastructură majoră, se permite un transfer masiv al dreptului de decizie asupra derulării lucrărilor, considerăm oportună introducerea unui set minim de responsabilități cel puțin în ceea ce privește: (i) obligativitatea introducerii unei asigurări obligatorii în sarcina consultanților și (ii) responsabilitatea generată de îndeplinirea prin delegare a atribuțiilor legale ale beneficiarului.

De asemenea, trebuie înțeles că, inclusiv în situația existenței unor contracte de consultanță/supervizare, obligațiile privind calitatea în construcții revin specialiștilor autorizați/atestați, respectiv diriginților de șantier în privința execuției lucrărilor și verifcătorilor de proiecte în privința proiectării.

Totodată, apreciem că era necesară stabilirea unor contravenții și a unor sancțiuni aferente acestora, care să fie aplicabile în condițiile în care operatorii economici care desfășoară activități de consultanță nu își îndeplinesc obligațiile ce le revin.

Întrucât activitățile consultanților privesc o parte din obligațiile investitorilor, iar în echipa de consultanță este obligatoriu să fie incluși specialiști autorizați cu urmărirea calității lucrărilor executate de antreprenor, considerăm că se impune sancționarea consultantului dacă nu respectă aceste obligații, în mod similar cu sancționarea investitorului când aceasta nu are angajat un diriginte de șantier.

În concluzie, precizăm că suntem de acord cu introducerea unor prevederi legate de răspunderi ale operatorilor economici care desfășoară activități de consultanță dar numai cu condiția ca apelarea la acești terți să constituie o situație excepțională, care se supune totuși aceluiași obligații ce derivă din delegarea responsabilităților stabilite de legiuitori în sarcina investitorilor.

În acest sens, menționăm necesitatea reformulării și completării inițiativei legislative și, în măsura în care se apreciază oportun, ne

exprimăm disponibilitatea de a asigura participarea unor specialiști din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pe parcursul procesului legislativ parlamentar, în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea scopului exprimat prin intermediul *Expunerii de motive*.

2. Sub aspectul normelor de tehnică legislativă, învederăm faptul că, potrivit art. 6 și art. 31 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislative.

Totodată, soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social și politica legislativă a statului român. Acest lucru înseamnă că toate soluțiile care se propun trebuie să plece de la insuficiențele legislative existente în legislația în vigoare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative cu observații și propuneri.

Cu stimă,

Viorica/DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului